

İSLAM DİNİNE GÖRE KÖTÜ ALIŞKANLIKLAR

DİNİMİZİN KORUMAYA ÇALIŞTIĞI DEĞERLER

Akıl Din,Can,Mal,Nesil

1-Alkollü İçki İçmek

Alkol içildiğinde insanın aklını ve iradesini kullanmasını engelleyen uyuşturucu etkisi olan maddelere denir.Peygamberimiz “Her sarhoşluk edici haramdır. Çoğu içildiği zaman sarhoş edenin azı da haramdır.” buyurmuştur.Sosyal bir varlık olan insanın çevresi ile uyumlu olması akıl sağlığı ile mümkündür.Akıl ve zihnin en büyük düşmanı .Kur’an-ı Kerim’de : "Ey inananlar! içki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi olan pisliklerdir. Bunlardan sakının ki kurtuluşa eresiniz.Şeytan içki ve kumar yoluyla aranıza düşmanlık ve kin sokmak;sizi Allah’ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister.Artık(bunlardan) vazgeçtiniz değil mi” Maide 90-91 buyrulmaktadır.

İslam içkiyi yasaklamakla akla önem vermiştir. Çünkü alkol, akli baştan alır. Aklın kontrolünü kaybetmesine yol açar.Alkol kullanımı çevrenin etkisi ,merak ve özentisi ile başlar.Alkol gerçekte insanın hiçbir problemini çözmez,Yeni problemlerin ortaya çıkmasını sağlar,işleri daha da zorlaştırır.Alkole başlamak kolay bırakmak ise çok zordur. Çünkü kişide bağımlılık oluşturur ve bırakmak için uzun süreli tedavi gerekir.Anayasamızın 58.maddesi “Devlet gençleri alkol düşkünlüğünden,uyuşturucu maddelerden,suçluluk,kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır” denilmektedir.

UYUŞTURUCU KULLANMAK

Kötü alışkanlıkların başında gelen uyuşturucu madde kullanımının insan sağlığına,akıl ve rûhî sistemlerimize,topluma yaptığı tahribat tek kelime ile korkunçtur. Hâli hazırda bütün dünya ülkelerinde uyuşturucu madde kullanma alışkanlığı bir çığ gibi artmakta ve ülke sorumluları bu felaketin nasıl önleneceğini düşünmektedirler.

Uyuşturucu insanlığın düşmanıdır,Uyuşturucu beyni uyuşturur ve aklın birçok özelliğın devre dışı bırakır.İnsan ne yaptığını bilemez hale gelir.Kur’an’da “...Kendi elinizle kendinizi tehlikeye atmayın!iyilik edin .Şüphesiz Allah iyilik edenleri sever.”buyrulmaktadır.Peygamber efendimiz de “Hastalık gelmeden sağlığın...ve ölüm gelmeden önce hayatın değerini bilin2 buyurarak vücudun bize emanet olarak verildiğini belirtip sağlığımızın değerini bilerek korumamız istenmektedir..

SİGARA;

Bileşiminde nikotin ve 4 bine yakın zehirli madde bulunan tütün bitkisinin kıyılmış, kurutulmuş ve kullanılmaya hazır duruma getirilmiş yaprağından sigara yapılır. Tohumu son derece küçük olduğu için önce fideliğe ekilen tütün sonra tarlaya aktarılır. Tütünün anayurdu Amerika’dır.Avrupa’ya Amerika’nın keşfi ile gelmiştir. Kuzey Amerika,Meksika ve Haiti’de yerliler mabetlerde yakarak dumanını çekerlerdi. Kolombos ve arkadaşları 1511’de Petrus (Tabaccos) ismiyle İspanya ve Portekiz’e soktular. 1560 senesinde Fransa Büyükelçisi Jean Nicot Fransa Sarayı’na şifa verici bir bitki olarak tütün tohumlarını soktu.Tütün Fransa’dan Almanya’ya,daha sonra da bütün dünyaya yayılmıştır.Nicot’un ününe izafeten tütünün içindeki zehire Nikotin adı verildi.

Beyin tümörlerinin %99'u, Beyin kanamalarının %85'i, Akciğer kanserlerinin %90'ı, Gırtlak kanserlerinin %99'u sigara kaynaklıdır. Sigara içenlerde kırmızı küreciklerin oksijen taşıma kapasitesi 1/6 ilâ 1/3 oranında azalır. Sigara içenlerin vücuduna %15 ilâ %33 daha az oksijen girmektedir. Bu en önce beyin ve kalbin harabiyeti demektir. Tütün dumanında 4000 adet zararlı madde vardır. Sigara içen kadınlar içmeyen kadınlardan 15 yaş fazla ihtiyarlamaktadır. Sigara içen annelerin çocukları, oksijen azlığı sebebiyle geri zekalı olur. Tiryaki hanımların çocuklarında sakatlık ihtimali %65 gibi ciddi bir çizgidedir. Sigara içen kadınlarda kısırlık 10 kat fazladır. Erken doğum ve düşüklerin %80'inin sebebi sigaradır. Dünya ülkelerinde çıkan yangınların %70'inden sigara sorumludur. Sigaranın sebep olduğu ölümler, diğer uyuşturucularınkinden 13 kat fazladır. Sigara içenlerde ani ölüm, içmeyenlere oranla 10 kat fazladır. 45-50'nin altındaki erkeklerde koroner (kalp)den ölenlerin %80'i sigara kaynaklıdır.

Sigara, erken ölüm ve hastalıkların önlenemeyen en önemli sebebini oluşturmaktadır. Bu alışkanlık milyonlarca kişinin hayatını kaybetmesine ve çok daha fazlasının sakat kalmasına yol açmaktadır. Sigara büyük ölçüde vücudu etkilemekte ve pek çok hastalığa sebep olmaktadır. Bu hastalıklar arasında sigarayla ilişkisi net olarak belirlenmiş olanları şöyle sıralayabiliriz:

Kanser

Kalp-Damar Sistemi hastalıkları

Solunum Sistemi hastalıkları

Sindirim Sistemi hastalıkları

KUMAR

Para, mal veya değerli bir eşya karşılığında oynanan oyunlara kumar denir. Şansa dayalı bütün oyunlar kumardır. Sadece kişiyi herhangi bir zarara uğratmayan mağaza ve marketlerin düzenlediği çekiliş ve promosyonlar bunun dışında bırakılabilir. Kumar bir çeşit haksız kazançtır. Alın teri akıtmadan, kısa yoldan para kazanmayı amaçlar

Kumarda kazanan bir taraf yoktur kazanan sadece kumarhanelerdir. Kazanan kimse daha fazla kazanmak hırsıyla, kaybeden kimsede kaybettiklerini kazanma ümidiyle kumar oynar ve daha çok batar. Kumar insanların mallarını ve mülklerini kaybetmekle kalmaz aile huzurunu, ruh sağlığını da kaybeder. Kumar bir çok aile felaketlerine de yol açar. İnsanlar arasında kin ve düşmanlık üretir. Ölümlere sebep olabilir

Peygamber efendimiz "Bir kimse elinin emeğiyle kazandığından daha hayırlı bir lokma yememiştir" buyurmaktadır. Özellikle geri kalmış ülkelerde işsiz insanlar piyango, toto, loto, tv. Yarışmaları gibi kısa yoldan para kazandıran şeylere özendirilerek ümitleri ve paraları sömürülmektedir.

KÖTÜ ALIŞKANLIKLAR NASIL BAŞLIYOR

Kötü alışkanlıklar başlamasında aile, arkadaş, çevre ve kişilik özelliklerinin ayrı ayrı etkileri vardır. Aile içi geçimsizlikleri, sevgi yoksunluğu insanları mutsuz yapar. Bu tür kişiler mutluluğu içki, sigara ve uyuşturucu gibi şeylerde ararlar. Bunlar uyuşturucu satıcıları için çok kolay av olurlar. Arkadaşlarına özenme, kendini kanıtlama, ve dışlanma gibi kaygılar da kişiyi kötü alışkanlıklara iter. Bu tür insanlar sorunlarını alkol ve uyuşturucu ile çözmeye çalışırlar, fakat sorunların daha da ağırlaştığını, çözümsüz hale geldiğini görürler. Gazete dergi, internet ve

bazı tv. Gibi kitle iletişim araçlarındaki bir takım görüntü ,yazı ve reklamlar insanları kötü alışkanlıklara özendirilmektedir.

Bağımlı olmanın bazı sebepleri
Bilgisizlik ve eğitim yetersizliği,
Merak ve özentisi,
Sevgi eksikliği,
Aile içi geçimsizlik ve parçalanmışlık,
Kötü arkadaş çevresi ve kendini kabul ettirme arzusu,
Bir kere denemekten bir şey çıkmaz yalanı,

KÖTÜ ALIŞKANLIKLARDAN NASIL KORUNALIM

Bunun için bireye, aileye ve devlete birtakım görevler düşmektedir.
Birey; Arkadaşlarını dikkatli seçmeli,kendisine güzel ahlaklı insanları örnek almalı, kötü davranışlar konusunda bilinçli olmalı,boş zamanlarında kitap okuyup spor yapmalıdır.
Aile;çocuklarını iyi eğitmeli,davranışlarıyla iyi örnek olmalı,çocuklarını sevmeli dışlamamalı, çocuklarının arkadaşlarına dikkat etmelidir,
Devlet ise çıkardığı kanunlarla caydırıcı önlemler almalı,çocukların boş vakitlerini geçirecekleri spor alanları yapmalı,çocuklara kitap okumayı özendirmeli, çocukları ve gençleri eğitmelidir.
KÖTÜ ALIŞKANLIKLARDAN NASIL KORUNALIM

Bir kimse kötü davranışlardan uzak durduğu gibi bu davranışları yapanları uyarmalıdır. Bu bir insanlık görevidir. Bu toplumda hepimiz bir gemideyiz bu gemi batarsa herkes boğulur.Kur'an'ı kerimde "Onlar Allah'a ve ahret gününe inanırlar.İyiliği emreder,kötülükten alıkoyarlar,hayır işlerinde birbiriyle yarışırılır.İşte onlar iyilerdendir."Ali İmran 114 buyrulmaktadır.Başka bir ayette de "İyilik ve takva üzerine yardımlaşın.Ama günah ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın"Maide-2 buyrulmaktadır ve insanların sadece güzel davranışlarda birbirlerine destek olmaları istenmektedir.

BAŞKALARINA ZARAR VERMEK KUL HAKKI YEMEKTİR

İnsanlar birbirlerinin haklarına saygılı olmalı ,söz ve davranışları ile birbirlerine zarar veremelidir.Çünkü insanlara yapılan her türlü haksızlık kul hakkına girmektedir.İnsan hakları kapsamına giren her davranış aynı zamanda kul hakkına da girmektedir.

Hırsızlık
Hile yapmak,
Eksik ölçüp tartmak,
Yalan söylemek,iftira etmek,
Gıybet,dedikodu,
Kötü lakap takmak,
Başkalarının özel hayatlarını araştırmak,
Bir başkasının yanında sigara içip onun sağlığına zarar vermek,
Kumar oynayarak eşinin, çoluk çocuğunun rızkını başkasına yedirmek,
Anne babaya karşı görevlerini yapmamak,
Yetimlerin malını yemek,
Komşulara korşu sorumluluklarını yerine getirmemek,
Bir kimsenin sorumlu olduğu kişilere karşı görevlerini yerine getirmemesi(Anne-baba,öğretmen , idareciler vb)
Trafik kurallarına uymamak,
Kaçak elektrik ve su kullanmak,

Vergi kaçırmak,
Rüşvet alıp vermek,
Görevini kötüye kullanmak,
Devlet malına zarar vermek,
Havayı,suyu ,toprağı kirletmek,
İnsanların sağlığına zarar veren gıdaları bile bile üretmek ve satmak,
Kul hakkına giren davranışlardan bazılarıdır.Kul hakkını ödeşmek için hakkını yediğimiz kimseden helallik almalıyız. Aksi halde ahirette o kimse hakkını alacaktır.Kul hakkı Allah'ın affetmeyeceğı günahlar arasındadır.

FİDAN

Bir bilge kişi, kötü alışkanlıklardan korunmayı öğrencilerine anlatıyordu. O sırada ağaçlık bir yerden geçiyorlardı. Bilge kişi, öğrencilerinden birine genç bir fidanı işaret ederek, topraktan söküp çıkarmasını istedi. Öğrenci, fidanı güçlük çekmeden tek elle topraktan söküp çıkardı. Bunun üzerine bilge kişi, biraz daha kalın fidanı göstererek sökmesini istedi. Öğrenci, bu fidanı da söktü; ama iki elle asılarak, zorlayarak. Daha geniş, yaşlıca bir fidanı sökmesi kendisinden istenince, iki elle asılmasına karşın bir türlü sökemedi, ancak arkadaşının yardımı ile sökmeyi başarabildi.

Bundan sonra bilge, sökülenlerden daha güçlü, kalın ve boylu bir fidanı sökmesini istedi. Öğrencilerin hepsi güçlerini birleştirdikleri hâlde, fidanı değil sökmek, kıpırdatamadılar bile. O zaman bilge, öğrencilerine dönerek şöyle dedi: "Yavrularım, kötü alışkanlıklar da böyledir. Yerleşmesine fırsat vermeden, değiştirilmesi kolaydır."

Fahrettin GÜBE

(*Diyanet Çocuk Dergisi*, Şubat, 1986)

İÇKİNİN YÜZÜNDEN

Aklının sesine kulak vermedi,
Daima nefsinin peşinden gitti.
Mü'minlerin meclisine girmedi,
Her zaman şeytanın izinden gitti.

Her sabah el âlem giderken işe,
Koyardı cebine beş altı şişe,
Bulursa ne âlâ bir kuytu köşe,
Midesi şarabın közünden gitti.

Nihayet göç etti çok genç yaşında,
Boş şişeler mâtem tuttu başında,
Şunlar yazılıydı mezar taşında:
'Bu mevta içkinin yüzünden gitti'

Abdil Yıldırım

SORULAR

1-İçki ve kumarı yasaklayan ayeti söyleyiniz.

"Ey inananlar! içki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi olan pisliklerdir. Bunlardan sakının ki kurtuluşa eresiniz.Şeytan içki ve kumar yoluyla aranıza düşmanlık ve kin sokmak;sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister.Artık(bunlardan) vazgeçtiniz değil mi"

2-İçkiyle ilgili bir hadis söyleyiniz.

Peygamberimiz "Her sarhoşluk edici haramdır. Çoğu içildiği zaman sarhoş edenin azı da haramdır."buyurmuştur.

SORULAR

3-Aşağıdakilerden hangisi dinimizin koruduğu değerler arasında yer almaz?

a-Akıl b-Nesil c-siyaset d-can

4-Aşağıdakilerden hangisi alkole başlama nedeni değildir.?

a-Çevrenin etkisi b-Merak c-Tedavi d-sorunlardan kaçmak

SORULAR

5-Aşağıdakilerden hangisi uyuşturucu kullananlarda görülmez?

a-Sinirlilik,gerginlik b-Para bulmak için hırsızlık yapar

c-ruh sağlığı bozulmuştur d-Sağlıklı kararlar verirler

6-Aşağıdakilerden hangisi kul hakkına girmez?

a-Namaz kılmak b-Anne-babaya saygısızlık

c-havayı ve suyu kirletmek d- Vergi kaçırmak

7-Aşağıdakilerden hangisi içki içmenin doğuracağı en hafif zarardır?

a-Trafik kazası b-Aile geçimsizliği

c-Sağlığını kaybetmek d-maddi kayıp

TALİP ORHAN

Din Kült.A.Bilg.Öğretmeni